

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/49/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124219621
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Radomská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:7124219621.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú J. I., J. XX.X.XXXX, Y. G. J. XXX/XX, H. - L., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., N. J. X, H., dieťa rodičov: matky F. S. Š., J. XX.X.XXXX, Y. G. J. XXX/XX, H. - L., právne zastúpenej JUDr. Janou Bajuzíkovou, advokátkou, Štefániková 8, Michalovce, a otca F. Z. I., J. XX.XX.XXXX, Y. G. P. XXX/XX, H. - O. E., Y. Č. Ú. H. - Š., v konaní o zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. 41P/124/2024 zo dňa 6.3.2025 jednohlasne takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou dcérou tak, že tento súd zakáže a žiadnemu z účastníkov neprizná náhradu trov konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. M e n í rozsudok Mestského súdu Košice (pôvodne Okresného súdu Košice I) sp. zn. 18P/108/2015 zo dňa 22.1.2018 v časti týkajúcej sa úpravy styku tak, že z a k a z u j e otcovi maloletého dieťaťa F. stýkať sa s maloletou dcérou J..

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 25, § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon o rodine). Vychádzal zo správy kolízneho opatrovníka, z ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej rozsudkom Okresného súdu Košice I, spisová značka 18P/108/2015, zo dňa 22.1.2018 (kedy súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s právom zastupovať maloletú a spravovať jej majetok oboma rodičmi, otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 120 Eur mesačne od 7.7.2015 do budúca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, dlžné výživné otcovi uložil zaplatiť do 20-tich dní od

právoplatností rozsudku a styk upravil tak, že otec bol oprávnený stýkať sa s maloletou každú párnú stredu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každý nepárny víkend v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod.), ďalej zo znaleckého posudku v uvedenom konaní. Zohľadnil tiež trestné konanie, kde uznesením Mestského súdu Košice, spisová značka K2-2Tp/37/2023 zo dňa 02.06.2023 súd rozhodol o väzobnom stíhaní obvineného - otca, pričom väzba bola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka s uložením mu obmedzení ako zákaz styku, vrátane zákazu úmyselného sa priblíženia na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov k poškodenej - matke a taktiež zákaz zdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej - matky, a to v blízkosti miesta jej trvalého pobytu alebo v mieste kde sa poškodená zdržuje, alebo ktoré navštevuje, alebo v jej zamestnaní, keďže obvinenému - otcovi bolo vedené trestné stíhanie pre prečin nebezpečné prenasledovanie. Z odôvodnenia väzobného rozhodnutia vyplýva, že obvinený - otec je agresívnou osobou, ktorá svoju agresivitu zameriava na poškodenú - matku, ktorú mal napadnúť fyzicky, jeho konania je viac ako závažné, čoho výsledok je zmena bežného spôsobu života a zamestnania poškodenej a psychické problémy ich dcéry. Obvinený ani po výsluchu na polícii neprestal s týmto prenasledovaním a obťažoval poškodenú aj krátko pred jeho zadržaním. Obvinený svojim konaním bezpochyby výrazne sťažuje svoj život poškodenej a je možné konštatovať, že aj svojej dcére, kedy táto začína mať zlý prospech v škole a toto je možné spojiť práve so správaním obvineného. Súd v trestnom konaní neukladal obvinenému zákaz kontaktu s poškodenou so zreteľom na to, že obvinený má upravený styk so svojou maloletou dcérou rozsudkom. Z trestného rozkazu Mestského súdu Košice, spisová značka 1T/71/2023 zo dňa 19.12.2023 súd zistil, že obvinený - otec bol uznaný za vinného, že od presne nezistenej doby v roku 2021 do súčasnej doby aj napriek výslovnému nesúhlasu bývalej družky - matky dlhodobo a pravidelne vyhľadával jej osobnú blízkosť v mieste jej bývalého zamestnania, konfrontoval ju proti jej vôli s tým, že ho dala na súd, že sa s ním rozišla, všetko čo sa stalo je jej vina. Poškodenú matku v spoločnosti ich spoločnej maloletej dcéry obvinený - otec konfrontoval proti jej vôli, musela zmeniť denné návyky tým spôsobom, že sa podstatne obmedzuje vo voľnočasových aktivitách. Na vstup do bytového domu využíva zadný vchod a svoje osobné motorové vozidlo parkuje vo väčšej vzdialenosti od miesta bydliska, ako aj inak, čím takto svojim konaním u poškodenej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie, dôvodnú obavu a život ich spoločnej dcéry a podstatným spôsobom zhoršil kvalitu ich života, teda iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu o jej život alebo zdravie, život alebo zdravie jej blízkej osobe a podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu života tým, že vyhľadával jej osobnú blízkosť, sledoval ju a inak ju obmedzoval v jej obvyklom spôsobe života, čím spáchal na chránenej osobe prečin nebezpečné prenasledovanie, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 12 mesiacov s probačným dohľadom a obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktu s poškodenou v akejkoľvek forme, povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k určenej osobe matke na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a zdržiavať sa v blízkosti obydľia určenej osoby alebo v mieste kde sa zdržuje, alebo ktoré navštevuje. Z trestného rozkazu Mestského súdu Košice, spisová značka 8T/10/2024 zo dňa 23.7.2024 mestský súd zistil, že otec bol uznaný za vinného, že dňa 17.4.2024 v čase o 17:00 hod. neoprávnene vstúpil do bytu jeho bývalej družky - matky, v ktorom žije s ich spoločnou maloletou dcérou, a to tým spôsobom, že ju počkal pri výťahu na 5. poschodí, pričom po otvorení vchodových dverí a vojdení poškodenej do bytu pristúpil k dverám a celou svojou váhou na ne tlačil a bránil poškodenej v ich zatvorení až sa takto dostal do bytu, kde aj napriek opakovaným výzvam poškodenej aby z bytu odišiel, za sebou z vnútornej strany zamkol vchodové dvere a v byte neoprávnene zotrval do príchodu policajnej hliadky privolanej maloletou dcérou, čím spáchal prečin porušovanie domovej slobody, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom a probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorá bola určená v trvaní 18 mesiacov. Súčasne mu boli uložené obmedzenia, spočívajúce v zákaze vstupu na vyhradené miesta alebo priestory na ktorých trestný čin spáchal a kontakt s poškodenou - matkou maloletej v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami a uložená nepriblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia alebo na určenom mieste, kde sa takáto osoba zdržuje, alebo ktoré navštevuje.

Zo zápisnice o trestnom oznámení matkou zo dňa 11.10.2024 vyplýva, že aj napriek tomu, že dňa 23.7.2024 bol vydaný trestný rozkaz a otec bol uznaný za vinného a zároveň mu boli uložené obmedzenia, dňa 9.10.2024, matku a dcéru pred bytovým domom čakal otec. Dňa 11.10.2024 šla matka ráno do práce spolu s dcérou, ktorá šla do školy, sa k nim pri aute rozbehol otec, ony rýchlo nasadli do auta a zamkli dvere, on ťahal kľučky, skúšal otvárať dvere, päťami búchal po vozidlo, obe sa veľmi báli. Z lustrácie v registri ZVJS súd zistil, že otec maloletej si odpykáva trest odňatia slobody na základe rozhodnutia Mestského súdu Košice, spisová značka 8T/10/2024, pričom trest má vykonávať

od 22.11.2024 do 16.8.2025. Zo zisťovania názoru maloletej súdom je zrejmé, že otca sa bojí, má z neho strach, nechce sa s ním stretávať, otec ju nekontaktuje, ani sa nedožaduje v podstate nejakého styku s ňou. Keď matku kontaktuje, tak tým spôsobom, že ich niekde prepadne nečakane, keď otec ich obťažoval, ona sama na ulici kričala o pomoc, bála sa, a nakoniec im okoloidúci pomohli. Jej otec doposiaľ fyzicky nikdy neublížil, slovné bol na ňu agresívny, keď sa jej vyhrážal, že dostane facku, ak neprestane kričať. Maloletá jednoznačne vyjadrila svoj názor, že si neželá sa s otcom stretávať a chce, aby súd rozhodol o zákaze styku lebo sa ho bojí, želá si, aby mohla sama chodiť von bez strachu, že odniekiaľ otec vyskočí, aby sa ho už nemusela báť. Z výpovede matky súd zistil, od 24.11.2024, kedy je otec vo výkone trestu odňatia slobody, ich nekontaktoval, nemali o ňom vedomosť. Kým bol na slobode, často, aj niekoľkokrát do týždňa ho videli, chodieval za nimi a obťažoval ich. Od roku 2019 sa žiaden styk otca s dcérou neuskutočnil, otec dieťa nevyhľadával a ani nijakým spôsobom nekontaktoval. V roku 2019 kontaktovala matku iba rodina otca, a to sestra a matka, s tým, že či by matka bola ochotná dcéru doviezť k nim, keďže otec s ňou prerušil akýkoľvek kontakt. Matka vtedy nemala dôvod brániť im v styku s dcérou, a teda maloletá dcéra k nim chodievala pravidelne. V tom čase otec nebol s rodičmi, ale býval v inom byte. Dcéra chodievala k starým rodičom, ktorí ju potom následne nútili, aby sa stretávala s otcom, aby k nemu chodila aj do bytu, dcéra však k nemu postupne odmietala chodiť, nakoľko tento byt bol v dezolátnom stave, bolo tam veľa špiny, pavučiny a matke potom následne dcéra tvrdila, že sa necíti dobre v tomto byte. Dcéra, koľkokrát sa vrátila od starých rodičov, bola v zlom psychickom stave. Dcéra sa nejakým spôsobom nedomáhala toho, že by chcela chodiť za starými rodičmi alebo za otcom. Povedala matke iba to, že chodievala tam z toho dôvodu, že sa rada hrala so sesternicami, čo boli dcéry otcovej sestry. Následne starí rodičia začali robiť presne to, čo robil otec, začali ju vyhľadávať v škole, chodili za ňou do školy, maloletá hovorila, že sa hanbí, že nechce takto fungovať, nechce aby za ňou chodili do školy a aby ju tam vonku čakali. Oni to však absolútne nerešpektovali, aj keď im to matka vysvetľovala. Vždy mala snahu, aby dcéru nevystavovala stresovým situáciám, pretože na dcéru to malo zlý vplyv. Dcéra bola prítomná takmer väčšiny týchto incidentov, bránila matku, dokonca sa postavila raz na ulici na cestu aby zhľadala pomoc. Na dcéru toto veľmi negatívne vplyva a nie je takéto správanie sa otca vhodné pre jej zdravý duševný vývoj. Prenasledovanie zo strany otca začalo až neskôr, nie hneď po rozchode. Matka uviedla, že si nevie vysvetliť, prečo to otec robí, nerozumie tomu, pretože dôvodom nie je to, že by sa domáhal styku s maloletou dcérou, nakoľko keď príde za nimi, nikdy sa nedomáha toho, aby sa stretol s dcérou. Maloletá dcéra o otcovi nechce rozprávať. Keď matka o ňom začne hovoriť, tak maloletá jej povie rovno, že o ňom rozprávať nechce, bojí sa ho. Aj v triede sú spolužiaci v takom veku, že sú škodoradosní, takže ona sa bojí, aby sa nikto o tom nedozvedel akého má otca, že im robí zle, pretože bude pociťovať hanbu. Matka chcela s maloletou navštíviť aj psychologičku, oslovila aj centrum ale nič nechce robiť proti jej vôli a maloletá to vníma tak, že je to hanba. Matka zákaz styku žiada aj z toho dôvodu, pretože keď otec ich takýmto spôsobom neustále prenasledoval a prepadával, aj keď zavolala policajnú hliadku, policajná hliadka jej stále oznámila, že vzhľadom na to, že otec má doposiaľ rozsudkom upravený styk s maloletou dcérou oni nemôžu v podstate nič urobiť. Pretože keď im otec povie, že sa dostavil z toho dôvodu, že sa domáha stretnutia s maloletou dcérou, policajti matke stále povedali, že otec má na to právo a nárok a tým pádom vzhľadom na takéto rozhodnutie súdu na základe ktorého má styk upravený, nemôžu nič urobiť.

4. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že návrh matky na zákaz styku otca s maloletou dcérou je dôvodný. V danom prípade je v najlepšom záujme maloletej, aby sa jej styk s otcom nerealizoval, aby bol zakázaný. Pre maloletú toto nie je vhodné z hľadiska jej zdravého psychického vývinu, aby bola vystavovaná takýmto psychickým nátlakom zo strany otca. Otec opakovane porušil obmedzenia, uložené mu v trestnom konaní až do času, kedy sa od 22.11.2024 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. V zmysle znaleckého posudku v rámci trestného konania je zrejmé, že otec si uvedomuje následky svojho konania, netrpí žiadnou psychickou poruchou, a teda tieto veci robí podľa toho vedomie. Nie je v záujme maloletej, aby bola vystavovaná takýmto psychickým stresom a nevhodným situáciám zo strany otca, čo môže mať neblahý vplyv na jej ďalší psychický vývin a vývoj. Súd považoval za preukázané, že nie momentálne vhodné, aby sa maloletá stýkala s otcom, aby bola vystavovaná ďalším stresujúcim a nevhodným situáciám a aby to viedlo ešte k ďalším negatívnym následkom v jej živote. Súd teda v snahe tomuto zabrániť, prihliadajúc na najlepší záujem maloletého dieťaťa, toho času styk otca s maloletou zakázal. Aj keď sa otec aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nie je zrejmé dokedy tam skutočne, preto v prípade ak by bol prepustený na slobodu skôr, je namieste, aby ihneď po prepustení bolo platné a účinné takéto rozhodnutie o zákaze styku, pretože nie je vylúčené, že otec ihneď po prepustení by opätovne mohol matku, ako aj maloletú kontaktovať, vyhľadať a opäť ohrozovať. O

trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (CMP).

III. Obsah odvolania matky a vyjadrení k odvolaniu

5. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa a žiadal zrušenie rozhodnutia. Uviedol, že svoju dcéru má veľmi rád a veľmi mu chýba, nikdy by jej neublížil, ani jej matke. Od júna 2022 s ňou nebol v kontakte, ani jeho rodičia, lebo to matka neumožnila. V doplnení odvolania namietal, že nebola do úvahy vzatá deväťročná spoločná citová väzba otca k maloletej a starostlivosť od narodenia. Spochybnil, že vyslovený názor dcéry asi nebude jej myšlienkami. Staral sa o dcéru vzorne a s láskou od jej narodenia, po zdravotnej stránke, keď matka nastúpila po štyroch mesiacoch do zamestnania, aj keď nemusela, cvičil pol roka s dcérou vojtovu metódu tri razy cez deň. Verí, že si s dcérou nájdu cestu k sebe.

6. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý zotrval na svojom doterajšom vyjadrení v konaní a odporúča vyhovieť odvolaniu a vziať do úvahy vôľu maloletej.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

8. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovacím rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden celok (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18.07.2018).

9. Odvolací súd na základe zistení súdom prvej inštancie prijíma totožný záver, ktorý následne podporne odôvodňuje.

10. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a/ úroveň starostlivosti o dieťa, b/ bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d/ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e/ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f/ podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g/ názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h/ podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i/ využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

13. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

14. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

15. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže, podľa okolností konkrétneho prípadu, prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami (vec Elsholz proti Nemecku).

16. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

17. Ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. Obmedzenie môže napríklad spočívať v určení kratšieho času pre styk dieťaťa s rodičom alebo v predĺžení časových intervalov medzi stretnutiami s týmto rodičom a pod., než aké boli dohodnuté v dohode rodičov alebo určené skorším rozhodnutím súdu. Právna teória toto obmedzenie, ako aj zákaz styku podľa § 25 ods. 3 chápe ako osobitný druh obmedzenia rodičovských práv a povinností. Súdna úprava tu zasahuje do úpravy realizácie vzťahov medzi rodičmi a deťmi, pričom rodičovské práva ostávajú zachované.

18. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Intenzita zásahu do základného práva podľa čl. 32 ods. 4 Listiny a čl. 8 ods. 1 Dohovoru, akú predstavuje práve zákaz styku rodiča s dieťaťom, káže, aby súdy a štátne orgány nečakali pasívne, až dieťa dosiahne formálne plnoletosť a predmet konania odpadne, prípadne až sa samovoľne či inak zmenia pomery a jedna zo zúčastnených strán sa na súd znovu obráti s formálnym procesným návrhom na úpravu styku. Zákaz styku rodiča s dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom, najmä ak nezneužil rodič svoju rodičovskú zodpovednosť, je opatrením časovo obmedzeným, aj keď zákon jeho účinnosť výslovne stanovením nejakej lehoty neobmedzuje. Orgány sociálnoprávnej ochrany a súdy, každý vo svojej pôsobnosti, preto musia aktívne skúmať, či dôvody tohto opatrenia trvajú, inými slovami, či sa toto opatrenie postupom času a zmenou okolností nestalo neprímeraným. Rozhodnutie o zákaze styku teda musia súdy spolu s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí využiť ako priestor pre vytváranie podmienok na to, aby styk medzi rodičom a dieťaťom mohol byť obnovený, na prehodnotenie doterajšej stratégie a voľbu ďalších, aktuálne vhodných opatrení.

19. Zhrňujúc skutočný stav veci zistený súdom prvej inštancie, rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a od doby ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností v konaní vo veci samej pod sp.zn. 18P/108/2015 rozsudkom zo dňa 22.1.2018, kde bol sporný styk otca s maloletou riadne upravený autoritatívnym rozhodnutím súdu, dochádzalo od roku 2021 do novembra 2024 preukázane, najmä trestným konaním, k nežiadúcemu zásahu, z pohľadu predmetu konania, vážnym spôsobom negatívne do riadnej výchovy maloletej, narušením bezpečia dieťaťa, bezpečia jej domáceho prostredia, dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa a tým k ohrozeniu vývinu dieťaťa, aktuálne vo veku XX rokov zásahmi do jej dôstojnosti, do duševnej, telesnej a citovej integrity jej blízkou osobou - otcom. I keď k tomuto nežiadúcemu stavu dochádza v prípade maloletej sekundárne, keď cieľom trestnej činnosti otca je primárne jeho bývalá partnerka - matka dieťaťa, zložitá rodinná situácia a vyeskalovaný partnerský konflikt nedáva aktuálne priestor pre možnosti nápravy a v danej situácii sú tak splnené zákonné podmienky, aby súd zakázal styk otca so dcérou do doby, kým dôjde k sanácii vzťahov

najmä z vôle a aktívnym pričinením otca maloletej. Ten sa musí primárne zamerať na obnovenie dôvery svojej dcéry v neho, v jeho rodičovské schopnosti a za tým účelom zvoliť citlivý spôsob, primeraný veku samotného dieťaťa.

20. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci, kedy bolo preukázané, že otec svojou prítomnosťou a konaním nepriaznivo pôsobí na psychický stav dcéry. I keď neboli zistené degradujúce okolnosti z hľadiska duševného zdravia otca, ktoré by mu v styku s maloletou bránili, bolo preukázané jeho závažné problematické správanie voči dieťaťu, a teda je možné konštatovať závažný psychologický dôvod na strane otca na tak radikálny zásah, akým je zákaz styku. Súd venoval náležitú pozornosť názoru maloletej s tým, že je potrebné zdôrazniť, že názor maloletého dieťaťa nie je pre rozhodnutie súdu jediným kritériom. Úlohou súdu v starostlivosti o maloleté deti je riešiť situáciu komplexným náhľadom, teda aj s ohľadom na ďalšie relevantné zákonom chránené hodnoty a práva všetkých dotknutých osôb a prijať čo najlepšie opatrenie v záujme maloletého dieťaťa. V konečnom dôsledku posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu, pričom jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci III.ÚS 707/04, IV.ÚS 288/04, III.ÚS 2150/07, I.ÚS 3082/10). Preto pokiaľ ide o námietku otca, spochybňujúcu vyslovený názor dieťaťa, odvolací súd uvádza, že v konaní bol zohľadnený názor maloletého dieťaťa so zreteľom na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu. Odvolací súd konštatuje, že odmietanie otca maloletou je primárne založené na osobnosti otca a na jeho konkrétnom negatívnom správaní voči nej. Odvolací súd poukazuje na stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej zisťovanie názoru maloletých detí súdom má jednoznačne dôležitý význam a dochádza k tomuto prevažne v konaní vo veci samej, kde súd vykonáva dôkladné dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu, najmä ak vyjadrenia rodičov sú navzájom protichodné a odlišne popisujúce konkrétne skutočnosti. Názor maloletého dieťaťa je pre rozhodnutie v merite veci relevantný, keďže je to dieťa, ktoré je nútené znášať partnerský rozchod svojich rodičov, s dopadom na jeho bezpečné prostredie, pocit stability a celkovú výchovu. Z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa smerodajným je najmä zjavné zhoršovanie prežívania dlhodobého rodičovského konfliktu ich spoločným maloletým dieťaťom. Zisťovanie názoru dieťaťa nie je dôkazným prostriedkom na zistenie skutočného stavu veci tak, ako napríklad výsluch účastníka konania. Ide o úkon sui generis, ktorým súd poskytuje priestor na realizáciu participačných práv dieťaťa. Citované ustanovenie § 43 ods. 1 Zákona o rodine predstavuje vnútroštátnu transpozíciu čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. V právnom priestore Európskej únie je primárnym zdrojom všeobecné zakotvenie ochrany práv detí v čl. 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a osobitne sú práva dieťaťa na slobodné vyjadrovanie svojich názorov upravené v článku 24 Charty základných práv Európskej únie, kde sa uvádza: „Deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť.“ Procesnoprávnu úpravu participačných práv detí obsahuje v Civilnom mimosporovom poriadku, uplatňovaním špecifických postupov súdu, článok 7 CMP, ktorý umožňuje súdu odkloniť sa od klasickej formy realizácie určitých úkonov, v záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených osôb tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci. Napokon, súd zohľadňuje, že názory detí, ktoré je potrebné vziať do úvahy, nie sú nevyhnutne nemenné a ich námietky, ktorým treba venovať náležitú váhu, nie sú nevyhnutne dostatočné na to, aby prevážili nad záujmom rodičov, najmä napríklad pokiaľ ide o pravidelný kontakt s ich dieťaťom (rozsudok ESLP vo veci K.B. a ďalší v. Chorvátsko, č. 36216/13 z 18. septembra 2017).

21. Za daného stavu odvolací súd nevzhliadol opodstatnenosť odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).